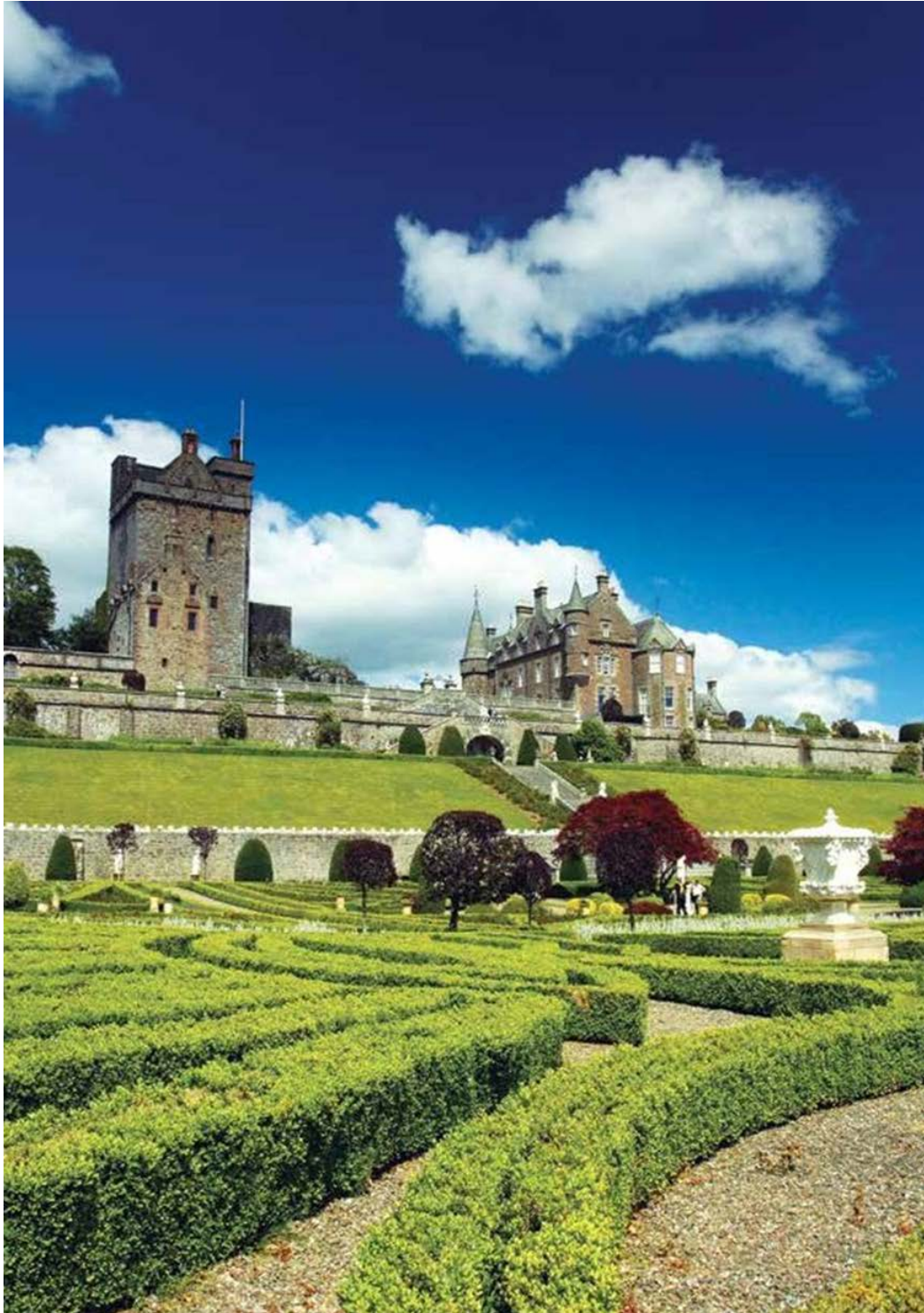

HISTORIC
ENVIRONMENT
SCOTLAND

ÀRAINNEACHD
EACHDRAIDHEIL
ALBA

LIOSTA-CHLÀRAIDH GHÀRRRAIDHEAN IS FEARANN DEALBHAICHTE NA H-ALBA 2016

Liosta-chlàraidh Ghàrraidhean is Fearann Dealbhaichte na h-Alba

Tha an leabhran seo a' mìneachadh dè tha e a' ciallachadh nuair a tha àite air an liosta-chlàraidh agus ciamar a bhios sinn a' measadh ghàrraidhean is fearann dealbhaichte gus an cur air an liosta.

Tha daoine air a bhith toirt buaidh air cruth àrainneachd eachdraidheil na h-Alba airson còrr is 10,000 bliadhna. Tha na ginealaichean a dh'fhalbh air an làrach fhèin fhàgail air bailtean is bailtean-mòra, agus a-muigh air an dùthaich mun cuairt oirnn. Tha an ceangal làidir eadar sinn fhìn is àiteachan agus mar a tha an àrainneachd eachdraidheil a' cur gu mòr ri ar cultar nam pàirt mòr de ar coimhearsnachdan agus tha na nithean sin a' cuideachadh le bhith togail bratach na h-Alba air feadh an t-saoghail.

Chaidh na ciad chumhachan laghail san Rìoghachd Aonaichte gus ar n-àrainneachd thogte a dhìon a thoirt a-steach ann an 1882. Thòisich liosta-chlàraidh nan gàrraidhean is an fhearainn dhealbhaichte ann an 1987 agus tha còrr is 300 làrach a-nis air an liosta. Bidh an àireamh seo ag atharrachadh gu tric fhad 's a thathar a' cur làraichean ris no a' dèanamh ath-sgrùdadh air làraichean.

Tha an liosta-chlàraidh a' comharrachadh fearann a chaidh a dhealbhadh a dh'aona-ghnothach gus dreach brèagha a thoirt air agus a tha cudromach gu nàiseanta. Tha sinn den bheachd gu bheil na pìosan fearainn seo am measg nan stòras as prìseile a th' againn ann an Alba.

Tha làraichean na liosta-chlàraidh a' toirt cunntas dhuinn air eachdraidh na h-Alba. Tha iad air aon de na h-adhbharan a tha Alba cho math mar àite airson a bhith fuireach is ag obair ann, agus airson tadhal air. Tha seagh eachdraidheil ar n-àrainneachd cudromach do mhath ar beatha agus tha e gar cuideachadh le bhith tuigsinn cò sinn.

Am measg nan làraichean a gheibhear air an liosta tha: fearann dealbhaichte ann an oighreachdan air an dùthaich, cruinneachaidhean aig lus-ghàrraidhean, agus pàircean sa bhaile-mhòr agus cladhan. Tha an dualchas ioma-sheòrsach is air leth seo mar thoradh air lèirsinn is comasan ar sinnsirean. Le bhith cur nan làraichean seo air an liosta-chlàraidh, tha e gar cuideachadh le bhith toirt aithne do na choilean iad agus tha e cumail cuimhne air airson nan ginealach ri teachd.

Tha dleasan cudromach aig na daoine leis a bheil na h-àiteachan air an liosta-chlàraidh ann a bhith gabhail cùram de ar dualchas. Faodaidh iad cuideachadh le bhith dèanamh cinnteach gum bi cothrom aig na ginealaichean ri teachd air na h-àiteachan seo sa bheil luach gu nàiseanta.

Dè th' anns an liosta-chlàraidh?

'S e a th' anns liosta-chlàraidh, liosta de na gàrraidhean is am fearann dealbhaichte as cudromaiche ann an Alba.

'S e a th' ann an gàrraidhean is fearann dealbhaichte, fearann a chaidh a dhealbhadh a dh'aona-ghnothach gus dreach brèagha a thoirt air.

Bidh sinn a' cumail liosta-chlàraidh fo chumhachan Achd nan Carraighean Àrsaidh is Sgìrean Arc-eòlais 1979, www.legislation.gov.uk/ukpga/1979/46.

'S as adhbhar don liosta, làraichean a tha cudromach gu nàiseanta a chomharrachadh agus fiosrachadh a thoirt seachad mun deidhinn. Nuair a thèid gàrradh no fearann dealbhaichte a chur ris an liosta-chlàraidh, bidh e na chùis shusbainteach sa phròiseas phlanaidh. Tha sin a' ciallachadh gum feumar aire a thoirt dha nuair a thathar a' dèanamh co-dhùnadh air iarrtasan planaidh.

Mus tèid làrach a chur ris an liosta-chlàraidh, feumaidh e a bhith cudromach gu nàiseanta agus feumaidh e slatan-tomhais sònraichte a choileanadh (faicibh duilleag 7). 'S iad na h-àiteachan as cumanta a gheibhear air an liosta, fearann dealbhaichte aig oighreachdan air an dùthaich, leithid phoileasaidhean (fearann air a dhùnadh a-staigh agus gàrraidhean timcheall taigh-mòr a-muigh air an dùthaich) a chaidh a dhealbh leis na daoine aig a bheil am fearann air sgàth chur-seachadan agus airson àiteachais.

Am measg nan eisimpleirean as aithnichte den t-seòrsa dealbhachaidh seo tha Taigh Hopetoun ann an Lodainn an Iar, Caisteal Chulzean ann an Siorrachd Adhair a Deas, agus Taigh Haddo ann an Siorrachd Obar Dheathain. Ge-tà, tha an liosta-chlàraidh cuideachd a' toirt aithne do thòrr sheòrsaichean eile de dh'fhearann dealbhaichte ann an Alba. Tha an liosta a' gabhail a-steach làraichean bho mheud aon heactair suas gu pìos math a bharrachd air 1,000 heactair agus tha aois nan làraichean a' dol bho na meadhan-aoisean chun na 20mh linn.

Mar as trice, bidh grunn fheartan aig an fhearann, leithid structaran togte, lusan air an cur, raon fosgailte, fianais gun deach ùir a ghluasad (mar eisimpleir, barraidean gàrraidh), uisge air a stiùireadh, fuidheall àrc-eòlais agus feartan tìre nàdarra, agus iad uile a' cur ri luach an làraich. Bidh sinn cuideachd a' comharrachadh thogalaichean no làraichean arc-eòlais leithid togalaichean clàraichte no carraighean clàraichte, agus bidh Dualchas Nàdair na h-Alba a' toirt aithne do luach cuid a làraichean air adhbharan saidheansail no glèidhteachais.

A' measadh làraichean airson na liosta-chlàraidh

Nì sinn measadh air gach gàrradh is pìos fearainn dhealbhaichte a thaobh cho airidh 's a tha iad air inbhe-chomharraichte.

Feumaidh an làrach a bhith cudromach gu nàiseanta mus tèid a chur ris an liosta. Tha an Aithris Poileasaidh aig Àrainneachd Eachdraidheil Alba a' mìneachadh nan slatan-tomhais a thèid a chleachdadh.

'S iad na slatan-tomhais:

- a luach mar obair-ealain ann fhèin
- luach eachdraidheil
- luach a thaobh gàrradaireachd, a thaobh craobhadaireachd no a thaobh coilltearachd
- luach a thaobh ailteireachd
- luach mar shealladh brèagha
- luach a thaobh glèidhteachas nàdair, agus
- luach arc-eòlais.

Bidh sinn cuideachd a' measadh iomlanachd agus staid an làraich. Tha iomlanachd a' ghàrraidh no an fhearainn dhealbhaichte a' ciallachadh cho slàn 's cho aonaichte 's a tha iad. Tha e a' gabhail a-steach mar a mhaireas feartan a tha cur ri luach nàiseanta a' ghàrraidh no an fhearainn. Chan eil an liosta-chlàraidh ann gus aithne a thoirt do dh'fhearann cailte.

Airson gach slat-tomhais, tha an luach ga thomhas a rèir diofar ìrean bho 'luach air leth mòr' gu 'gun luach idir'. Gu h-àbhaisteach, mar as motha de shlatan-tomhais a tha air an tomhas le luach mòr no air leth mòr, 's ann as buailtiche a tha e gun tèid làrach a chur ris an liosta. Ge-tà, uaireannan tha gàrradh no fearann dealbhaichte cho cudromach a thaobh dìreach aon slat-tomhais gun urrainnear a chomharrachadh mar àite cudromach gu nàiseanta ri linn sin a mhàin.

Ged as ann air sàillibh fhùraichean dathte is lionmhor a dh'fhaodadh gàrradh cliù a chosnadh dha fhèin, tha na flùraichean sin air aon de na rudan as giorra a mhaireas ann an cruth na tìre air feadh na bliadhna. Nuair a tha sinn a' measadh làrach, mar as trice bidh sinn a' beachdachadh air feartan nas buaine. Am measg nam feartan sin gu h-àbhaisteach tha, structaran togte, lusan air an cur (a' gabhail a-steach craobhan a bhios beò 100 bliadhna no barrachd), raon fosgailte, fianais gun deach ùir a ghluasad (mar eisimpleir, barraidean gàrraidh), uisge air a stiùireadh, fuidheall arc-eòlais agus feartan nàdarra san tìr. Dh'fhaodadh na nithean sin uile cur ri luach iomlan an làraich.

Molaidhean airson na liosta-chlàraidh, ath-sgrùdaidhean is a' cur às do dh'inbhe-chomharraichte

Faodaidh neach sam bith gàrradh no fearann dealbhaichte a mholadh airson na liosta-chlàraidh no iarraidh oirnn làrach a th' ann mu thràth atharrachadh no a thoirt far na liosta.

Faodaidh sibh gin sam bith de na rudan sin a dhèanamh le bhith lionadh an fhoirm-iarrtais againn a-steach. Gheibhear am foirm air an làrach-lìn againn, no faodaidh sinn fear a chur thugaibh sa phost.

Aon uair 's gum faigh sinn am foirm agaibh, nì sinn rannsachadh air an iarrtas agaibh. Mar phàirt de sin dh'fhaodadh gun tadhail sinn air a' ghàrradh no am fearann dealbhaichte gus measadh a dhèanamh air an làrach feuch a bheil e a' coileanadh nan slatan-tomhais airson an liosta-chlàraidh. A rèir dè an seòrsa cùise a th' ann, dh'fhaodadh gum bi againn ri grunn cheumannan mionaideach a ghabhail mus ruig sinn co-dhùnadh deireannach. Ma sinn den bheachd gu bheil an gàrradh no am fearann dealbhaichte cudromach gu nàiseanta, nì sinn co-dhùnadh eadar-amail mun mholadh. Gu h-àbhaisteach às dèidh sin, bidh sinn a' sireadh bheachdan bhon ùghdarras-phlanaidh agus bhon neach (no na daoine) leis a bheil an làrach. Leanaidh sinn am pròiseas gu h-àrd cuideachd airson mholaidhean gus làrach a th' air an liosta-chlàraidh a thoirt far na liosta agus nuair a tha moladh ann gus crìochan làrach atharrachadh. 'S e as motha a tha fa-near dhuinn nuair a chumas sinn co-chomhairleachadh le daoine, dèanamh cinnteach gu bheil am fiosrachadh againn mun làrach ceart.

Ma tha sealbh agaibh air no ma tha sibh a' fuireach ann an gàrradh no fearann dealbhaichte no ann an pàirt dhiubh, mar as trice innsidh sinn dhuibh:

- ma thèid a chur ris an liosta-chlàraidh
- ma thèid a thoirt far na liosta-chlàraidh, no
- ma thèid crìochan an làraich atharrachadh.

Cuideachd, innsidh sinn don ùghdarras-phlanaidh mu na h-atharraichean seo air an liosta.

Nuair a nì sinn co-dhùnadh a thaobh a bhith cur làrach ris an liosta-chlàraidh no a bhith ga thoirt far na liosta no gus fiosrachadh air an liosta atharrachadh, foillsichidh sinn aithisg mun cho-dhùnadh againn. Mar phàirt de sin, dh'fhaodadh gum bi measadh ann air a' ghàrradh is am fearann dealbhaichte a rèir nan slatan-tomhais.

An liosta-chlàraidh

Tha clàr air an liosta-chlàraidh airson gach gàrraidh is pìos fearainn dhealbhaichte. Sa chlàr sin tha fiosrachadh sgrìobhte agus mapa a sheallas crìochan nan làrach-chlàraichte.

'S e a tha fa-near do na clàran daoine a chuideachadh le bhith tuigsinn carson a tha gàrradh no fearann dealbhaichte cudromach gu nàiseanta. Mar as trice, bidh dealbhan an cois a' chlàir.

Faodaidh sibh rannsachadh a dhèanamh air na clàran air an làrach-lìn againn portal.historicenvironment.scot.

Tha clàran air an liosta-chlàraidh stèidhichte air fiosrachadh a chaidh a chruinneachadh nuair a thadhail sinn air an làrach agus nuair a rinn sinn rannsachadh air. Am measg an fhiosrachaidh a dh'fhaodadh a bhith ann mu làrach tha mapaichean eachdraidheil, clàran-fiosrachaidh na h-oghreachd, dealbhan-camara, dealbhachaidhean is planaichean, agus stuthan eile mar leabhraichean, clàran staitistigeil agus artaigilean bho irisean.

Tha tiotalan ann airson gach clàr le fiosrachadh a tha gabhail a-steach geàrr-chunntas air carson a tha an clàr cudromach, fiosrachadh mu far a bheil e agus an suidheachadh, eachdraidh an làraich, agus fiosrachadh mu dhiofar fheartan den làrach, leithid feartan ailtireachd, talamh pàirce, coilltean, no feartan uisge. Dh'fhaodadh nach bi clàran nas sine cho mionaideach ri clàran nas ùire.

A' comharrachadh chrìochan

Tha crìochan comharraichte ann airson gach gàrradh is pìos fearainn dhealbhaichte air an liosta-chlàraidh a' sealltainn cho mòr 's a tha an làrach a chaidh a chomharrachadh.

Bidh sinn a' dèanamh feum de sgrìobhainnean is mapaichean eachdraidheil, agus fianais a chruinnich sinn nuair a thadhail sinn air an làrach, gus na crìochan a chomharrachadh, gu h-àraidh a thaobh phoileasaidhean nan taighean-mòra air an dùthaich far am bi uaireannan gàrraidhean dealbhaichte a-staigh a tha comharraichte agus pàircean taobh a-staigh oighreachd àiteachais gu math nas motha.

Uaireannan, bidh nithean mar bhallaichean no geataichean a' phoileasaidh a' sealltainn gu soilleir far an gabh crìochan a chomharrachadh. Ann an suidheachaidhean eile, chan eil e

cho soilleir, agus bidh sinn a' cleachdadh ar sgilean proifeiseanta gus na crìochan as ciallaiche a chomharrachadh.

Cha bhi cò leis an tha am fearann a' toirt buaidh air mar a chomharraicheas sinn na crìochan.

A' fuireach is ag obair ann an gàrradh no air fearann dealbhaichte a th' air an liosta-chlàraidh

Nuair a tha gàrradh no fearann dealbhaichte air an liosta-chlàraidh, chan eil sin a' ciallachadh nach fhaodar atharraichean a dhèanamh orra.

Tha nàdar a h-uile gàrraidh is pìos fearainn dhealbhaichte a' ciallachadh gum bi iad a' sìor atharrachadh. Chan urrainn dhaibh fuireach mar a tha iad, mar chloich mar gum biodh, oir tha atharraichean gu tric a dhìth orra.

Ged a tha fearann air an liosta-chlàraidh, chan eil sin a' ciallachadh gum feum an neach leis a bheil e am fearann aca fhosgladh don phoball. Tha tòrr làraichean fo shealbh prìobhaideach air an liosta-chlàraidh far nach eil aonta inntrigidh foirmeil ann. Gheibhear barrachd fiosrachaidh mu chòraichean-slighe ann an Còd Slighean Dùthchail na h-Alba.

Chan fheumar beachdan iarraidh bhon ùghdarras-phlanaidh no bhuainne airson obair mar:

- obair-ghleidhidh làitheil
- a' cur lusan/chraobhan msaa
- a' toirt às lusan/craobhan a chaidh a chur
- ath-dhealbhadh nach eil feumach air cead-dealbhadh, no
- atharraichean air cruth na tìre nach eil feumach air cead-dealbhadh.

Faodaidh buaidh a bhith aig inbhe-chomharraichte air cùisean ma bhios làrach air an liosta-chlàraidh agus gu bheil leasachadh a thathar a' moladh feumach air cead-dealbhadh. Tha an seòrsa leasachaidh sin air a mhìneachadh ann an Riaghailtean Dealbhachaidh Dùthchail is nam Bailtean (Modhan-rian airson Leasachaidh) (Alba) 2013 mar leasachadh a dh'fhaodadh buaidh a thoirt air gàrradh eachdraidheil no fearann dealbhaichte.

Ma sibh airson atharrachadh a dhèanamh a tha feumach air cead-dealbhadh, feumaidh sibh sa chiad dol a-mach fios a chur chun an ùghdarras-phlanaidh agaibh ag iarraidh stiùireadh. Ma tha na planaichean agaibh a' toirt buaidh air togalach clàraichte no carragh chlàraichte, faodaidh iad comhairle a thoirt dhuibh cuideachd mu cheadan eile a dh'fhaodadh a bhith a dhìth oirbh.

Nuair a bhios cead-dealbhadh a dhìth air leasachadh, iarraidh an roinn-dhealbhadh aig an ùghdarras ionadail oirne beachdan a thoirt seachad air na thathar a' moladh. Tha e mar dhlèastanas oirne comhairle is eòlas fiosrach a thoirt dhaibh.

Bheir an t-ùghdarras-planaidh cead-dealbhadh seachad agus 's ann an urra riuthasan a tha an co-dhùnadh. Tha e cuideachd an urra riutha dèiligeadh ri òrduighean gleidheadh craobhan (OGCan). Airson comhairle mun bhuaidh a th' aig inbhean-chomharraichte airson dualchas nàdair, mar Ionadan de Shùim Shònraichte Shaidheansail (ISSS), cuiribh fios gu Dualchas Nàdair na h-Alba.

Cuideachd, dh'fhaodadh gun iarr Coimisean na Coilltearachd Alba oirnn beachdan a thoirt seachad air cùisean co-cheangailte ri bhith cumail rian air coilltean a bheir buaidh air làraichean air an liosta-chlàraidh, mar a' leagail chraobhan annta.

Tha sinn toilichte comhairle is stiùireadh a thoirt seachad air leasachaidhean a bheir buaidh air làraichean air an liosta-chlàraidh, agus gheibh sibh tuilleadh fiosrachaidh mun sin air an làrach-lìn againn.

Dleastanasan nan sealbhadairean

'S ann an urra ris na daoine leis a bheil na gàrraidhean no am fearann dealbhaichte air an liosta-chlàraidh, no a tha a' fuireach annta, obair chunbhalach a dhèanamh gus an gleidheadh.

Tha tòrr dhùbhlain ro na daoine aig a bheil sealbh air na gàrraidhean is am fearann dealbhaichte as fheàrr ann an Alba, eadar atharrachadh na sìde agus a' cumail rian air an làrach air fad agus a' dèiligeadh ri duilgheadasan sònraichte mar a' gleidheadh structaran togte, gnèithean ainmhidh is planntais a nì milleadh, no galaran craoibhe no planntais.

Tha sinn a' cur fàilte air dòighean-obrach a dh'aona-ghnothach is cuideachail gus rian a chumail air gàrraidhean is fearann dealbhaichte agus air planaichean nas iomlaine gus rian a chumail air làraichean an-dràsta agus san àm ri teachd.

Tha sinn a' brosnachadh shealbhadairean gus comhairle phroifeiseanta fhaighinn air cùisean co-cheangailte ri bhith cumail rian air cruth na tìre agus gus fuasglaidhean a lorg a tha freagairt air nàdar a' ghàrraidh no an fhearainn dhealbhaichte aca.

Inbhean dualchais eile

Tha e cuideachd an urra rinne stòrais dhualchais eile a chomharrachadh, a' gabhail a-steach togalaichean clàraichte, carraighean clàraichte agus raointean nam blàran eachdraidheil.

Bidh sinn cuideachd a' toirt comhairle do Riaghaltas na h-Alba a thaobh a bhith comharrachadh raointean mara tèarainte eachdraidheil. Gheibhear tuilleadh fiosrachaidh air sin air an làrach-lìn againn.

Cha bhi sinn a' comharrachadh raointean glèidhteachais no Làraichean Dualchais na Cruinne.

Tha còrr is 600 raon glèidhteachais ann an Alba air an comharrachadh le ùghdarrasan-planaidh. Feumaidh ùghdarrasan-planaidh co-dhùnadh a dhèanamh feuch dè na pàirtean den sgìre aca a tha cudromach a thaobh ailteireachd no eachdraidh, agus faodaidh iad an comharrachadh an uair sin mar raointean glèidhteachais. Mar as trice, thèid beachdan a' phobaill a shireadh mu mholadh sam bith gus raon glèidhteachais a stèidheachadh no gus crìochan fear atharrachadh.

Thèid Làraichean Dualchais na Cruinne a chlàradh le UNESCO (Buidheann nan Dùthchannan Aonaichte airson Foghlaim, Saidheans is Cultair) mar àiteachan sa bheil luach air leth don chruinne air fad a thaobh cultair no dualchas nàdair. whc.unesco.org.

Tha sia Làraichean Dualchais na Cruinne ann an Alba an-dràsta. Gheibhear fiosrachadh orra sin air an làrach-lìn againn www.historicenvironment.scot/advice-and-support/listing-scheduling-and-designations/world-heritage-sites.

A' lorg fiosrachadh air làraichean air an liosta-chlàraidh, agus inbhean-comharraichte eile agus ar co-dhùnaidhean

Ma thadhlas sibh air an làrach-lìn againn, faodaidh sibh prìomh-fhaclan no am mapa a chleachdadh gus lorg fhaighinn air làraichean air an liosta-chlàraidh, carraighean clàraichte, raointean nam blàran eachdraidheil agus mar sin air adhart. Cuideachd, gheibh sibh fiosrachadh ann mu na co-dhùnaidhean a nì sinn a thaobh inbhean-comharraichte. Mura h-eil sibh cinnteach fhathast a bheil gus nach eil làrach air an liosta-chlàraidh, faodaidh sibh post-d no fòn a chur thugainn. Gheibh sibh fiosrachadh conaltraidh air ar son aig deireadh an leabhra seo.

Cuideachd, gheibhear cothrom nithean a rannsachadh air mapa air an làrach-lìn aig 'Scotland's Environment', agus gheibhear tuilleadh fiosrachaidh mun àrainneachd an sin, mu rudan mar chrìochan nan sgìrean glèidhteachais.

www.environment.scotland.gov.uk.

Tuilleadh Fiosrachaidh

Tha tuilleadh fiosrachaidh ri fhaicinn mu ghàrraidhean is fearann dealbhaichte air an làrach-lìn.

Comhairle air molaidhean leasachaidh is a bhith gabhail cùram de chruth na tìre

Ma tha cead-dealbhachaidh a dhìth oirbh airson na tha sibh a' moladh, cuiribh fios chun an ùghdarras-phlanaidh agaibh.

Bheir sinn comhairle seachad cuideachd mu bhith gabhail cùram den fhearann agaibh. Gheibhear tuilleadh fiosrachaidh mun sin air an làrach-lìn againn, le Notaichean-stiùiridh airson a bhith Cumail Rian air Atharraichean. Faodaidh sibh cuideachd fònadh thugainn air 0131 668 8716.

Tabhartasan

Tha na tabhartasan againn airson planaichean rianachd airson cruth na tìre airson cosgaisean co-cheangailte ri bhith ag ullachadh plana rianachd airson cruth na tìre airson gàrradh no fearann dealbhaichte a tha air an liosta-chlàraidh. Gheibhear tabhartas airson suas ri 50% den chosgais gus am plana ullachadh. Gheibh sibh tuilleadh fiosrachaidh air an làrach-lìn againn.

www.historicenvironment.scot/grants-and-funding

Tha an tabhartas, Pàircean airson Daoine, aig Maoin Dualchais a' Chrannchair ann gus cuideachadh le bhith gleidheadh dualchas a tha cur ri luach sònraichte phàircean is chladhan eachdraidheil.

www.hlf.org.uk

Còd Slighean Dùthchail na h-Alba

Airson fiosrachadh mu chòraichean-slighe is dleastanasan a thaobh a' bhlàir a-muigh ann an Alba, faicibh Còd Slighean Dùthchail na h-Alba. www.outdooraccess-scotland.com

Taic Planaidh Alba

Tha Taic Planaidh Alba a' toirt comhairle seachad air planadh agus am pròiseas planaigh.
pas.org.uk

Dualchas Nàdair na h-Alba

'S e as adhbhar do Dhualchas Nàdair na h-Alba, ar dualchas nàdair a chur air adhart, a leasachadh agus cùram a ghabhail dheth.
www.snh.gov.uk

Coimisean na Coilltearachd Alba

Tha Coimisean na Coilltearachd Alba a' toirt taic do choilltean na h-Alba tro bhith toirt seachad stiùireadh agus tabhartasan agus tro riaghailtean agus a bhith dealbh phoileasaidhean coilltearachd.
www.scotland.forestry.gov.uk

Dualchas Ghàrraidhean is Fearann Dealbhaichte na h-Alba

Tha Dualchas Ghàrraidhean is Fearann Dealbhaichte na h-Alba a' brosnachadh dhaoine gu bhith dìon is a' sgrùdadh phàircean, ghàrraidhean is fearann dealbhaichte eachdraidheil.
www.sglh.org

Laghan is poileasaidhean buntainneach

Achd nan Carraighean Àrsaidh is Sgìrean Arc-eòlais
1979. www.legislation.gov.uk/ukpga/1979/46

Aithris Poileasaidh Àrainneachd Eachdraidheil Alba
www.historicenvironment.scot/advice-and-support/planning-and-guidance/legislation-and-guidance/historic-environment-scotland-policy-statement

A' Cumail Rian air Atharraichean san Àrainneachd Eachdraidheil. Faicibh ar notaichean-stiùiridh air an làrach-lìn againn.
www.historicenvironment.scot/advice-and-support/planning-and-guidance/legislation-and-guidance/managing-change-in-the-historic-environment-guidance-notes

Ar stuthan foillsichte

Tha grunn stuthan foillsichte againn.
www.historicenvironment.scot/archives-and-research/publications

Molaidhean is gearanan

Tha sinn a' cur fàilte air beachdan mun liosta-chlàraidh. Feuch gun leig sibh fhaicinn dhuinn dè ur beachd oirre le bhith cur post-d gu
designations@hes.scot

Tha sinn air a chur romhainn seirbheis sàr mhath a thoirt seachad. Cuiridh sinn diù ann an gearan sam bith a gheibh sinn agus nì sinn feum den fhiosrachadh a thig nan cois gus piseach a thoirt air ar seirbheisean.

Ma thèid rudeigin ceàrr no mura h-eil sibh toilichte le ar seirbheisean, feuch gun inns sibh dhuinn.

Oifigear Ghearanan

Oifis an Àrd-oifigeir
Àrainneachd Eachdraidheil Alba Taigh Longmore
Ceàrn Salisbury
Dùn Èideann
EH9 1SH

Fòn: 0131 668 8713

Post-d: complaints@hes.scot

Gheibh sibh tuilleadh fiosrachaidh mu na modhan againn gus gearan a dhèanamh air an làrach-lìn againn.

Tha Àrainneachd Eachdraidheil Alba na Buidhinn Phoblaich Neo-roinneil (NDPB) agus na Buidhinn-charthannais chlàraichte (SC045925). 'S e aon de na dleastanasan againn a bhith cumail liosta-chlàraidh de ghàrraidhean is fearann dealbhaichte

Tha an leabhran seo a' mìneachadh dè tha e a' ciallachadh do shealbhadairean nuair a tha fearann aca air an liosta agus ciamar a tha sinn a' measadh làrach airson a dhol air an liosta-chlàraidh. Tha e cuideachd ri fhaotainn ann am Beurla leis an tiotal, Scotland's Inventory of Gardens and Designed Landscapes 2016.

Àrainneachd Eachdraidheil Alba
Sgioba nan Inbhean-comharraichte
Taigh Longmore
Ceàrn Salisbury
Dùn Èideann
EH9 1SH

Fòn: 0131 668 8716

Post-d: designations@hes.scot

Làrach-lìn: www.historicenvironment.scot